

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**ДОСЛІДЖЕННЯ СВІТОВОГО ТА РЕГІОНАЛЬНИХ
ТУРИСТИЧНИХ РИНКІВ**

(назва навчальної дисципліни)

ЗАВДАННЯ

**для комплексної контрольної роботи
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії**

зі спеціальності 242 "Туризм"

(шифрі назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:
кафедрою туризму, протокол № 12 від 30.03.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Метою проведення комплексних контрольних робіт (ККР) з навчальної дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" є заміри залишкових знань здобувачів

Проведення ККР необхідне в наступних випадках:

- а) проведення самоаналізу ВНЗ (в т.ч. акредитаційного);
- б) проведення самоаналізу спеціальності (в т.ч. акредитаційного);
- в) проведення акредитаційної експертизи;
- г) формування акредитаційної справи.

ККР є обов'язковим елементом комплексу матеріалів навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни, яке входить до складу освітньо-наукової програми підготовки здобувачів ступеня доктора філософії по спеціальності 242 "Туризм".

ККР є способом діагностики якості вищої освіти.

До виконання ККР залучаються всі здобувачі спеціальності "Туризм" всіх форм навчання, після завершення ними вивчення даної дисципліни. У цих заходах мають прийняти участь не менше 90% спискового складу здобувачів, які перевіряються.

ККР з навчальної дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" розробляється у відповідності до програми навчальної дисципліни.

Пакет ККР з навчальної дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" включає мінімум 30 варіантів.

Кожен варіант складається з 3 (тестових, теоретичних та практичних) завдань для контролю теоретичних знань і практичних навичок здобувача.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за виконання всіх завдань комплексної контрольної роботи – 100.

Розподіл балів за виконання кожного завдання ККР наведено у розділі 3.

Тривалість виконання ККР з навчальної дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" – 2 астрономічні години.

Пакети ККР розроблено кафедрою туризму.

До складу пакетів ККР входить:

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Анотація до комплексної контрольної роботи.
3. Комплексна контрольна робота з дисципліни.
4. Критерії оцінювання виконання завдань комплексної контрольної роботи.
5. Перелік довідкової літератури, використання якої дозволяється при виконанні комплексної контрольної роботи.

Наслідки (результати) виконання ККР з навчальної дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" є предметом ретельного аналізу кафедрою туризму з метою виявлення недоліків у підготовці здобувачів і розробки заходів по їх усуненню.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

2.1. Зразок ККР

1) Тестові завдання (правильним є лише один варіант відповіді)

1. Для оцінки успіхів сталого розвитку на міждержавному рівні країни-члени ЄС використовують 15 провідних показників, які входять до груп:

А. Забезпечення мінімального рівня зайнятості; досягнення соціального прогресу, який би відтворював потреби кожного громадянина; ефективність охорони навколишнього природного середовища; обмеження використання природних ресурсів

Б. Досягнення соціального прогресу, який би відтворював потреби кожного громадянина; ефективність охорони навколишнього природного середовища; обмеження використання природних ресурсів

В. Забезпечення високого та сталого рівня економічного зростання та зайнятості; досягнення соціального прогресу, який би відтворював потреби середнього класу; ефективність охорони навколишнього природного середовища; обмеження використання природних ресурсів

Г. Забезпечення високого та сталого рівня економічного зростання та зайнятості; досягнення соціального прогресу, який би відтворював потреби кожного громадянина; ефективність охорони навколишнього природного середовища; обмеження використання природних ресурсів

2. Інкрементальне планування – це:

А. Пошук оптимальних параметрів системи

Б. Удосконалення поточного стану системи

В. Протидія умовам досягнення системою найгірших значень параметрів

Г. Підведення параметрів системи під нормативні показники

3. Регіональна патоекономіка вивчає:

А. Проблеми індустріального розвитку регіонів

Б. Проблеми розвитку підприємств регіону, що відносяться до галузей нематеріального виробництва

В. Засоби державного програмування розвитку регіонів

Г. Територіальні диспропорції розвитку регіонів

4. Згідно з офіційною звітністю Державної служби статистики України, до індикаторів соціальної напруженості не відноситься:

А. Коефіцієнт злочинності та кількість самогубств

Б. Коефіцієнт злочинності та кредиторська заборгованість між підприємствами

В. Страйки та рівень зареєстрованих безробітних

Г. Заборгованість по виплатам та кількість підприємств-банкротів

4. До похідних інструментів управління розвитком регіону не відносяться:

- А. Дотаційні виплати, трансфери
- Б. Соціальна політика
- В. Вплив на розвиток інфраструктури
- Г. Фінансово-економічні інструменти

5. За видами економічної діяльності підприємства, що надають туристичні послуги, відносяться до:

- А. Первинного сектору економіки
- Б. Вторинного сектору економіки
- Г. Третинного сектору економіки
- Д. Четвертинного сектору економіки

6. Систематичні економічні загрози туристичного підприємства:

- А. Мають стохастичний вплив на діяльність підприємства
- Б. Носять сезонний характер в залежності від коливань попиту на туристичну продукцію
- В. Раз виникнувши, існують завжди
- Г. Виникають одноразово і не повторюються в майбутньому сезоні

7. Високий рівень міжнародної і національної конкуренції на туристичних ринках відноситься до:

- А. Довгострокових системних загроз
- Б. Довгострокових позасистемних загроз
- В. Короткострокових системних загроз
- Г. Короткострокових позасистемних загроз

8. Модель виділення домінуючих загроз туристичного підприємства передбачає:

- А. Аналіз тенденцій розвитку підприємства
- Б. Визначення сфери життєдіяльності підприємства, що є джерелом формування негативних тенденцій розвитку підприємства в цілому
- В. Вибір заходів щодо локалізації загроз
- Г. Зіставлення витрат, пов'язаних з нестабільним функціонуванням підприємства, і обсягу засобів, необхідних для відновлення стійкого режиму функціонування для різних варіантів керуючих впливів

9. До найпоширеніших підходів визначення економічного потенціалу окремих територій країни відносять:

- А. Критеріальний, балансовий, факторний
- Б. Балансовий, системний, таксономічний
- В. Системний, таксономічний, факторний
- Г. Критеріальний, балансовий, PEST- аналіз

10. До методів економічної оцінки лісових ресурсів не відносять наступний метод:

- А. Суспільної корисності
- Б. Валової продуктивності
- В. Відновлюваної вартості
- Г. Рентний

11. До методів економічної оцінки водних ресурсів не відносять наступний метод:

- А. Ринковий
- Б. Дохідний
- В. Витратний
- Г. Рентний
- Д. Результативний

12. До методів економічної оцінки земельних ресурсів не відносять наступний метод:

- А. Спосіб майбутнього використання
- Б. Відновлюваної вартості
- Г. Ринковий
- Д. Витратний
- Є. Результативний
- Ж. Капіталізації доходу

13. Соціальні норми і нормативи згідно з ЗУ "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" – це:

А. Показники необхідного споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг і забезпечення освітніми, медичними, житлово-комунальними, соціально-культурними послугами.

Б. Частка споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг і забезпечення освітніми, медичними, житлово-комунальними, соціально-культурними послугами, яка фінансується з державного і місцевого бюджетів.

В. Показники необхідного споживання продуктів харчування і забезпечення медичними і житлово-комунальними послугами.

Г. Частка споживання продуктів харчування і забезпечення медичними і житлово-комунальними послугами, яка фінансується з державного і місцевого бюджетів

14. Основними складовими сталого розвитку є:

- А. Сталий соціальний розвиток
- Б. Сталий економічний розвиток
- В. Сталий екологічний розвиток
- Г. Відповіді А, В
- Д. Відповіді А, Б
- Є. Відповіді А, Б, В

15. Хартія міст Європи за сталий розвиток , підписана у 1994 р., відома як:

- А. Лондонська хартія
- Б. Бранденбурзька хартія
- В. Цюріхська хартія
- Г. Ольбергська хартія

16. Згідно з класифікацією ЮНВТО, країни світу поділяються на:

- А. П'ять макрорегіонів
- Б. Шість макрорегіонів
- В. Сім макрорегіонів
- Г. Вісім макрорегіонів

17. Основними формами управління регіоналізацією є:

- А. Адміністративна регіоналізація, регіоналізація через існуючі місцеві органи влади, регіональна децентралізація
- Б. Адміністративна децентралізація, регіоналізація через існуючі місцеві органи влади, регіональна централізація
- В. Регіональна централізація, адміністративна децентралізація, регіоналізація через існуючі місцеві органи влади
- Г. Адміністративна регіоналізація, регіоналізація через центральні органи влади державної влади, регіональна децентралізація

18. Одним із головних інструментів політики ЄС у сфері регіонального розвитку є:

- А. Посилення диспропорцій розвитку регіонів з метою підвищення їх конкурентоздатності
- Б. Субсидії окремим галузям економіки та вирівнювання розвитку регіонів

19. Спільність кордонів для утворення єврорегіону є обов'язковою умовою:

- А. Вірно
- Б. Невірно

20. Основними джерелами фінансування єврорегіонів є:

- А. Місцеві бюджети
- Б. Дотації з державного бюджету
- В. Дотації з фондів регіональних і спеціалізованих міжнародних організацій
- Г. Добровільні внески громадян, що проживають на територіях, які входять до складу єврорегіонів

2) Теоретичні питання

2.1. Сутність глобалізації соціально-економічних процесів. Регіонально-орієнтований тип організації господарської діяльності на прикладі туристичної галузі.

2.2. Визначення міжгалузевого балансу, мета його розрахунку.

2.3. Система граничних рівнів зниження економічної безпеки.

3) Аналітично-розрахункове завдання

Описати на прикладі наданих у таблиці країн Європейського Союзу дослідження міжнародних туристичних потоків на основі методики аналізу замкнутого туристичного регіону. Розрахувати додаткові показники і занести їх у відповідні таблиці. Підготувати аналітичну довідку про стан туристичної діяльності у макрорегіоні на основі досліджуваних даних.

Міжнародні туристичні потоки за регіоном, кількість поїздок

Кількість туристичних поїздок		Країни, що приймають туристів					Кількість виїздів
		Австрія	Польща	Нідерланди	Греція	Франція	
Країни, що відправляють туристів	Австрія		122531	82948	407236	199629	812344
	Польща	206000		268000	84000	149000	707000
	Нідерланди	959000	67000		561000	2036000	3623000
	Греція	36017	4975	10869		31042	82903
	Франція	381168	131578	402473	659823		1575042
Кількість в'їздів		1582185	326084	764290	1712059	2415671	6800289

Частка туристичних поїздок за кордон, %

Частка туристичних поїздок, %		Країни, що приймають туристів					Частка виїздів
		Австрія	Польща	Нідерланди	Греція	Франція	
Країни, що відправляють туристів	Австрія						
	Польща						
	Нідерланди						
	Греція						
	Франція						
Частка в'їздів							
<i>приведена</i>							

Сальдо міжнародних туристичних потоків

Кількість туристичних поїздок		Країни, що приймають туристів				
		Австрія	Польща	Нідерланди	Греція	Франція
Країни, що відправляють туристів	Австрія					
	Польща					
	Нідерланди					
	Греція					
	Франція					

Значення коефіцієнту відкритості національного ринку

Коефіцієнт		Країни, що приймають туристів				
		Австрія	Польща	Нідерланди	Греція	Франція
Країни, що відправляють туристів	Австрія					
	Польща					
	Нідерланди					
	Греція					
	Франція					

2.2. Перелік завдань, які включено до складу ККР

Змістовий модуль І. Теоретико-методологічні основи функціонування світового туристичного простору в умовах глобалізації

Тема 1. Основні тенденції та протиріччя сучасних процесів глобалізації та регіоналізації

1. Сутність глобалізації соціально-економічних процесів.
2. Регіонально-орієнтований тип організації господарської діяльності на прикладі туристичної галузі.
3. Основна характеристика процесів регіоналізації та її специфічні риси.
4. Розподіл країн за ступенем регулювання туристичної галузі.
5. Вплив процесів глобалізації та регіоналізації на діяльність світової туристичної галузі.
6. Завдання та основні напрями теоретичних досліджень процесів глобалізації та регіоналізації.
7. Етапи становлення світової туристичної галузі: традиційний підхід.
8. Передмови виділення п'ятого етапу розвитку туризму.
9. Характерні риси туризму в епоху глобалізації.
10. Туризм як індикатор розвитку суспільства.

Тема 2. Міжнародна торгівля туристичними послугами

1. Об'єктивні причини труднощів у співставленні макроекономічних даних, що надаються різними країнами.
2. Принципи побудови звітів Всесвітньої ради з подорожей і туризму (WWTC).
3. Категорії "туристична галузь", "туристична економіка" відповідно методології Всесвітньої ради з подорожей і туризму (WWTC).
4. Структурна схема туристичної сфери згідно з Всесвітньою радою з подорожей і туризму (WWTC).
5. Складові економіки туризму, схема співвідношень (згідно WWTC).
6. Порядок розрахунку додаткових показників на основі даних, представлених у звітах Всесвітньої ради з подорожей і туризму (WWTC).
7. Тенденції розвитку міжнародного туризму з 1988 р. по теперішній час. Принципи розмежування часових рядів.
8. Показники міжнародної торгівлі туристичними послугами та товарами. Категорії "туристичні послуги", "туристичні товари" згідно з Всесвітньою радою з подорожей і туризму (WWTC).
9. Макрорегіони світу згідно з WWTC, UNWTO. Проблеми співставлення статистичної інформації.
10. Представлення галузі міжнародного туризму у платіжному балансі України.

Тема 3. Теоретичні засади впровадження проектів локального розвитку

1. Єдина парадигма сучасних міжнародних відносин.
2. Феномен еволюції світогосподарської тріади ("глобальної тріади").
3. Поняття мультикультурних локальних співтовариств.

4. Причини активізації процесів формування у межах провідних західних країн замкненої господарської системи.
5. Історія виникнення регіоналістики як науки.
6. Основні напрями регіональних досліджень в Україні. Визначення регіональної політики.
7. Основні підходи до визначення поняття локального розвитку.
8. Специфічні риси локального розвитку.

Тема 4. Сутність, мета та завдання регіональної політики

1. Структурна модель державної регіональної політики.
2. Передумови протиріч між державними та регіональними інтересами.
3. Особливості моделі бюджетних відносин в Україні.
4. Завдання регіональної соціально-економічної політики.
5. Чинники успішного регіонального розвитку.
6. Традиційна та сучасна моделі регіональної політики.
7. Ключові механізми державного управління стратегічним розвитком інвестиційного потенціалу регіону.
8. Територіальна справедливість – визначення, головні засади.
9. Економічна ефективність регіонального розвитку.
10. Регіональна інвестиційна політика.
11. Регіональні інноваційні центри.
12. Особливості впливу владних суб'єктів на поведінку кластерних систем регіону.
13. Особливості державної інформаційної політики на прикладі провідних країн світу.
14. Доктрина інформаційної безпеки України.
15. Чинники стримування ефективного впровадження проектів локального розвитку на рівні регіонів в Україні.

Тема 5. Транскордонне співробітництво

1. Сутність нової парадигми регіональної політики країн ЄС, що призвела до створення єврорегіонів.
2. Групи чинників конкурентної переваги регіону.
3. Рівень зв'язків у процесі транскордонного співробітництва.
4. Групи учасників транскордонного співробітництва.
5. Види інформаційної взаємодії між учасниками транскордонного співробітництва.
6. Особливості транскордонного співробітництва.
7. Стратегічні напрями транскордонного співробітництва.
8. Європейська практика класифікації єврорегіонів.
9. Головні засади функціонування, просторова структура єврорегіону "Слобожанщина".
10. Єврорегіони, створені на території України.

Змістовий модуль II. Головні засади регіонального управління в Україні

Тема 6. Методи регіональних досліджень

1. Визначення моделі. Етапи процесу моделювання.
2. Типи кінцевих факторних систем.
3. Програмно-цільовий метод.
4. Балансовий метод.
5. Нормативний метод.
6. Методи соціологічних досліджень.
7. Методи економіко-математичного моделювання.
8. Міжрегіональні моделі національної економіки.
9. Метод "витрати-випуск" (міжгалузевий баланс).
10. Структура єдиного господарського комплексу країни.
11. Структура галузі національної економіки.
12. Чинники формування структури окремої галузі країни.
13. Поняття "чистої" ("технологічної") галузі.
12. Визначення міжгалузевого балансу, мета його розрахунку.
13. Принципова схема міжгалузевого балансу.

Тема 7. Державні і регіональні програми туристичної та супутніх галузей

1. Особливості впровадження регіональних програм в туристичній галузі.
2. Державні кадастри України.
3. Регіональні кадастри природних ресурсів.
4. Складові державного земельного кадастру.
5. Використання кадастрів у плануванні розвитку рекреаційних територій.
6. Туристична інфраструктура. Схема взаємозв'язків складових туристичної інфраструктури різних рівнів.
7. Економічний ефект від туристичної діяльності.
8. Класифікація проектів стратегічного розвитку.
9. Обґрунтування концепції розвитку національної економіки та її окремих галузей у головних програмних документах України.
10. Обґрунтування концепції розвитку туристичної галузі у головних програмних документах України.
14. Програми регіональної політики.
15. Поняття "регіон", основні підходи до його визначення.
16. Основні підходи до класифікації регіонів.
17. Угода щодо регіонального розвитку – типова структура, порядок укладання.
18. Класифікація депресивних територій згідно з чинним законодавством України.
19. Методика оцінки міжрегіональної та внутрішньорегіональної диференціації.
20. Негативні чинники розвитку туризму і санаторно-курортної галузі в Україні.
21. Основні положення державних та регіональних стратегій розвитку туризму (за різні роки).
22. Пріоритетні напрями регіонального розвитку за областями України.

Тема 8. Економічна безпека регіону

1. Концепція ризику в стратегії економічної безпеки регіону.
2. Система граничних рівнів зниження економічної безпеки.
3. Класифікація об'єктів економіки й інфраструктури, підприємств за ступенем економічної значущості.
4. Основні групи об'єктів для індикативного аналізу економічної безпеки регіону.
5. Класифікація загроз економічної безпеки.
6. Економічна безпека регіону як підсистеми національної економіки.
7. Економічна безпека регіону як самостійної економічної системи.
8. Основні територіальні (регіональні) інтереси.
9. Умови збереження високого рівня економічної безпеки регіону.
10. Роль прогнозування в управлінні економічною безпекою регіону.

Тема 9. Кластери як один із способів досягнення конкурентної стійкості регіону

1. Поняття конкурентоспроможності регіону. Конкурентна стійкість регіону та основні етапи її аналізу.
2. Кількісний аналіз конкурентної стійкості; характеристика головних коефіцієнтів.
3. Якісний аналіз конкурентної стійкості; характеристика основних умов.
4. Поняття кластеру та його основні ознаки.
5. Види кластерів за конкурентоспроможністю учасників.
6. Види кластерів за стратегічним потенціалом.
7. Види кластерів за галузевою ознакою (напрямом діяльності).
8. Форми стимулювання малих інноваційних підприємств.
9. Формування законодавчої бази створення кластерів в Україні.
10. Основні завдання створення туристичних кластерів в Україні.
11. Історія виникнення кластерів як самостійного організаційно-інституційного утворення.
12. Характеристика кластерів, що функціонують на території України.
13. Поняття конкурентоспроможності регіону. Конкурентна стійкість регіону та основні етапи її аналізу.
14. Кількісний аналіз конкурентної стійкості; характеристика головних коефіцієнтів.
15. Якісний аналіз конкурентної стійкості; характеристика основних умов.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Виконання кожного завдання комплексної контрольної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань комплексної контрольної роботи наведено в табл. 3.2.

Розподіл балів за завданнями для комплексних контрольних робіт

Завдання ККР (у кожному варіанті)	Комплексна контрольна робота			Сума балів
	ЗККР1	ЗККР2	ЗККР3	
Максимальна кількість балів	40	30	30	100

ЗККР – завдання для комплексної контрольної роботи.

Підсумкова оцінка за комплексну контрольну роботу з навчальної дисципліни "Дослідження світового та регіональних туристичних ринків" розраховується за формулою:

$$S = Z1 + Z2 + Z3,$$

де S – підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх завдань контрольної роботи ($S=100$);

$Z1$ – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 1 підсумкового контролю ($Z1 = 20$, по 2 бали за кожне тестове питання);

$Z2$ – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 2 підсумкового контролю ($Z2 = 30$, по 10 балів за кожне теоретичне питання);

$Z3$ – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання завдання 3 підсумкового контролю ($Z3 = 30$).

При цьому, якщо при виконанні будь-якого ЗККР допущена незначні помилки, але вірний хід роботи, то максимальна оцінка за таке ЗККР зменшується на 1-2 бали, при наявності значних помилок, або виконання тільки частини певного ЗККР максимальна оцінка за таке ЗККР зменшується на 5-10 балів. У разі якщо завдання не вирішена здобувач отримує за нього 0 балів.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей зрізу залишкових знань здобувачів та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Буркинський Б. В. Капіталізація економіки регіонів України: монографія / Б. В. Буркинський ; Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. НАН Укр. – Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2014. – 273 с.

2. Горбатов В.М. Конкурентоспособность и циклы развития интегрированных структур бизнеса : [Монографія] / В. М. Горбатов; Институт проблем развития общества. – Х. : ИНЖЭК, 2006. – 591 с.

3. Іванов Ю. Б. Розвиток регіонів України в умовах формування економіки знань : монографія / Ю. Б. Іванов. – Х. : ІНЖЕК, 2012. – 385 с.

4. Інноваційно-інвестиційна і технологічна безпека трансформації регіональних економічних систем : монографія / за наук. ред. М.А. Хвесика. – К. : Наукова думка, 2013. – 487 с.

5. Куцик П. О. Глобальна економіка: принципи становлення, функціонування, регулювання та розвитку : монографія / П. О. Куцик. – Львів : Вид-во Львівської комерц. акад., 2015. – 583 с.

Додаткова

6. Баранцев П. П. Міста України в контексті процесу глобалізації : наук. вид. – К. : Номуро, 2012. – 101 с.

7. Гур'янова Л. С. Моделювання збалансованого соціально-економічного розвитку регіонів : монографія / Л. С. Гур'янова. – Бердянськ : ФОП Ткачук О.В., 2013. – 405 с.

8. Долішній М.І. Регіональна політика на рубежі ХХ-ХХІ століть: нові пріоритети : монографія / М. І. Долішній. – К. : Наукова думка, 2006. – 520 с.

9. Туризм в умовах глобалізації: особливості та перспективи розвитку : монографія / під ред. М.О. Кизима, В.Є.Єрмаченка. – Х. : ІНЖЕК, 2012. – 471 с.

10. Управління регіональним розвитком: проблеми та перспективи : монографія / за заг. ред. Н.Л. Гавкалової. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 398 с.

Ресурси мережі Інтернет

11. Офіційний сайт Асоціації європейських прикордонних регіонів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.aebr.eu/en/index.php

12. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wef.org

13. Офіційний сайт Всесвітньої ради з подорожей і туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wttc.org

14. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс].

– Режим доступу : www2.unwto.org.

15. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

16. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua.